WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)
z dnia 13 października 2005 r. [1]

W sprawie C-379/04

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Landgericht Würzburg (Niemcy) postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2004 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 3 września 2004 r., w postępowaniu:

Richard Dahms GmbH

przeciwko

Fränkischer Weinbauverband eV,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Rosas, prezes izby, A. La Pergola, A. Borg Barthet, U. Lõhmus (sprawozdawca) i A. Ó Caoimh, sędziowie,

1 — Język postępowania: niemiecki.

rzecznik generalny: L.A. Geelhoed,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Richard Dahms GmbH przez J. Haasa, Rechtsanwalt,

— w imieniu Fränkischer Weinbauverband eV przez B. Vinckego, Rechtsanwalt,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez F. Erlbachera oraz T. van Rijna, działających w charakterze pełnomocników,

— podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 21 rozporządzenia Komisji (WE) nr 753/2002 z dnia 29 kwietnia 2002 r. ustanawiającego niektóre zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 odnośnie [do] opisu, oznaczania, prezentacji i ochrony niektórych produktów sektora wina (Dz.U. L 118, str. 1).

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu między Richard Dahms GmbH (zwanej dalej „Dahms") a Fränkischer Weinbauverband eV (zwanej dalej „Weinbauverband") w przedmiocie wysokości opłaty z tytułu udziału w konkursie wina.

Wspólnotowe ramy prawne

3 Artykuł 47 rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina (Dz.U. L 179, str. 1) zawiera między innymi przepisy dotyczące etykietowania niektórych produktów, mające na celu zapewnienie ochrony uzasadnionych interesów konsumentów i producentów, sprawnego działania rynku wewnętrznego oraz promowanie produkcji wyrobów o wysokiej jakości. Artykuł ten wprowadza rozróżnienie pomiędzy oznakowaniami, których umieszczenie na etykiecie jest obowiązkowe, a oznakowaniami, których umieszczenie na etykiecie jest nieobowiązkowe.

4 Część B pkt 1 lit. b) tiret trzecie załącznika VII do powołanego rozporządzenia przewiduje możliwość wskazania na etykiecie, obok oznaczenia geograficznego, wzmianki odnoszącej się do „nagrody, medalu lub innego sukcesu w konkursie" [tłumaczenie nieoficjalne], na zasadach ustalonych przez Komisję.

5 Rozporządzenie nr 753/2002 zostało przyjęte w celu ustanowienia zasad stosowania przepisów dotyczących między innymi prezentowania niektórych produktów sektora wina. Tytuł IV tego rozporządzenia obejmuje reguły mające zastosowanie do win stołowych z oznaczeniem geograficznym i gatunkowych win produkowanych w określonych regionach.

6 Zawarty w tytule IV tego rozporządzenia art. 21 zatytułowany „Nagrody i medale" stanowi:

„Dla celów tiret trzeciego załącznika VII część B pkt 1 lit. b) do rozporządzenia (WE) nr 1493/1999 nagrody i medale można przedstawić na etykietach win stołowych z oznaczeniem geograficznym i gatunkowych win produkowanych w określonych regionach, pod warunkiem że takie nagrody przyznano partiom danego wina w konkursach odbywających się za zgodą państwa członkowskiego bądź państwa trzeciego i prowadzonych absolutnie bezstronnie [na podstawie obiektywnej procedury, wykluczającej jakąkolwiek dyskryminację]. Państwa członkowskie i państwa trzecie przedstawią Komisji listy zatwierdzonych konkursów, a Komisja podejmie wszelkie stosowne działania dla zapewnienia upowszechnienia takich list".

Postępowanie przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

7 Dahms, strona skarżąca w postępowaniu przed sądem krajowym, jest spółką zajmującą się produkcją wina i handlem winem. Weinbauverband, strona pozwana w postępowaniu przed sądem krajowym, organizuje w Niemczech konkurs frankońskich win i win musujących. Opłaty z tytułu udziału w tym konkursie są różne dla uczestników będących członkami Weinbauverband oraz uczestników niebędących członkami tego stowarzyszenia. Wynoszą 46 euro za każdą partię wina przedstawionego przez członków i 92 euro za partię wina przedstawioną przez innych uczestników, a za każdą partię wina musującego — odpowiednio 76,50 euro i 153 euro.

8 Dahms była członkiem Weinbauverband do roku 2001 i przedstawiała wina w ramach różnych konkursów. Nie będąc dłużej członkiem Weinbauverband, Dahms kwestionuje przed Landgericht (sądem okręgowym), po pierwsze, narzucone jej przez to stowarzyszenie warunki w zakresie opłat z tytułu udziału w konkursie,

utrzymując, że stanowią one dyskryminację w rozumieniu art. 21 rozporządzenia nr 753/2002, a po drugie nadużycie w postaci monopolu Weinbauverband na organizowanie takich konkursów.

9 Dahms żąda dopuszczenia jej do udziału w konkursie na takich samych warunkach jak członkowie Weinbauverband. Ewentualnie wnosi o dopuszczenie jej do udziału w konkursie w charakterze uczestnika niebędącego członkiem tego stowarzyszenia, ale za opłatą, której wysokość zostanie ustalona przez Landgericht.

10 Weinbauverband podnosi przez sądem krajowym, że wprowadzenie opłaty za udział w konkursie zróżnicowanej w zależności od tego, czy uczestnicy mają status członka, wchodzi w zakres autonomii przyznanej mu przez uregulowania dotyczące stowarzyszeń. Zaprzecza istnieniu w sprawie rozpoznawanej przez sąd krajowy dyskryminacji w rozumieniu art. 21 rozporządzenia nr 753/2002. Zdaniem Weinbauverband, powołany przepis odnosi się do państw członkowskich i nie jest źródłem jakiegokolwiek prawa podmiotowego przyznanego podmiotom prywatnym, a poza tym zakazuje wyłącznie arbitralnej dyskryminacji.

11 Wobec powyższego Landgericht Würzburg postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 21 rozporządzenia (WE) nr 753/2002 przyznaje stronie skarżącej prawo podmiotowe do bycia niedyskryminowanym przez stronę pozwaną w ramach konkursu frankońskich win i win musujących?

2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na poprzednie pytanie:

Czy fakt, że strona pozwana żąda od strony skarżącej niebędącej jej członkiem opłaty z tytułu udziału w konkursie frankońskich win i win musujących dwa razy wyższej niż od swych członków, stanowi dyskryminację w rozumieniu art. 21 rozporządzenia (WE) nr 753/2002?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

12 Za pomocą pytania pierwszego sąd krajowy zwraca się do Trybunału o wyjaśnienie, czy art. 21 rozporządzenia nr 753/2002 przyznaje Dahms prawo podmiotowe, na które może się ona powołać w celu zakwestionowania dyskryminacyjnego traktowania, którego miała doznać w związku z koniecznością uiszczenia, w celu dopuszczenia jej do konkursu frankońskich win i win musujących, opłaty z tytułu udziału znacznie wyższej niż wymagana od członków Weinbauverband.

13 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że na mocy art. 249 akapit drugi WE rozporządzenie ma zasięg ogólny i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ze względu na swą naturę i funkcję w systemie źródeł prawa wspólnotowego rozporządzenie może przyznawać podmiotom prywatnym prawa, które sądy krajowe zobowiązane są chronić (zob. w szczególności wyroki: z dnia 10 października 1973 r. w sprawie

34/73 Variola, Rec. str. 981, pkt 8 i z dnia 17 września 2002 r. w sprawie C-253/00 Muñoz i Superior Fruiticola, Rec. str. I-7289, pkt 27).

14 Do sądów krajowych, których zadaniem jest stosowanie przepisów prawa wspólnotowego w granicach ich właściwości, należy zapewnienie ich pełnego skutku (zob. w szczególności wyroki: z dnia 9 marca 1978 r. w sprawie 106/77 Simmenthal, Rec. str. 629, pkt 16; z dnia 19 czerwca 1990 r. w sprawie C-213/89 Factortame i in., Rec. str. I-2433, pkt 19; z dnia 20 września 2001 r. w sprawie C-453/99 Courage i Crehan, Rec. str. I-6297, pkt 25 i ww. wyrok w sprawie Muñoz i Superior Fruiticola, pkt 28).

15 Artykuł 21 rozporządzenia nr 753/2002 określa zasady stosowania załącznika VII do rozporządzenia nr 1493/1999. Artykuł 47 drugiego z wymienionych rozporządzeń wskazuje między innymi, że cele obowiązkowych i nieobowiązkowych oznakowań dotyczących etykietowania niektórych produktów sektora wina są rozliczne. Cele te zostały również wymienione w czwartym motywie rozporządzenia nr 753/2002, który stwierdza, iż do celów tego uregulowania należy zapewnienie ochrony uzasadnionych interesów konsumentów i producentów, sprawnego działania rynku wewnętrznego i promowanie produkcji wyrobów o wysokiej jakości.

16 Jak słusznie podkreśla Komisja, art. 21 rozporządzenia nr 753/2002 gwarantuje możliwość przedstawiania na etykiecie win stołowych z oznaczeniem geograficznym i gatunkowych win produkowanych w określonych regionach nagród i medali. Możliwość ta jest obwarowana dwoma warunkami: po pierwsze, nagrody i medale muszą zostać przyznane w konkursach, które odbywają się za zgodą państwa członkowskiego bądź państwa trzeciego, a po drugie, konkursy te powinny być prowadzone na podstawie obiektywnej procedury, wykluczającej jakąkolwiek dyskryminację.

17 Wynika z tego, że — jak wskazuje jasno jego brzmienie — omawiany art. 21 odnosi się do etykietowania poszczególnych win i nie ma na celu ustanowienia reguł proceduralnych dotyczących organizacji konkursów w sektorze wina. Choć przepis ten przewiduje, że procedura przyznawania nagród i medali musi być zgodna z określonymi nadrzędnymi wymogami, nie reguluje on jednakże żadnych innych aspektów procedury znajdującej zastosowanie do organizacji konkursów w sektorze wina, w których takie nagrody i medale są przyznawane.

18 Należy zatem uznać, że art. 21 rozporządzenia nr 753/2002 odnosi się do nieobowiązkowych oznakowań dotyczących nagród i medali, które mogą zostać przedstawione na etykiecie w celu zapewnienia ochrony uzasadnionych interesów konsumentów, a zwłaszcza producentów win. Określenie procedury lub zasad przyznawania nagród lub medali oraz reguł mających zastosowanie do organizacji konkursów w sektorze wina należy do wyłącznej kompetencji państw członkowskich, z zastrzeżeniem, że jeżeli nagrody i medale są przyznawane w takim trybie, dany konkurs odbywa się za zgodą właściwych władz krajowych, a przyznawanie nagród i medali — na podstawie obiektywnej procedury, wykluczającej jakąkolwiek dyskryminację.

19 Uczestnik lub potencjalny uczestnik konkursu w sektorze wina nie może zatem powołać się na treść omawianego art. 21 w celu zakwestionowania zasad organizacji takiego konkursu ogólnie, a konkretnie ustalania opłaty z tytułu udziału w nim.

20 Należy natomiast przyznać, że, w przypadku gdy nagrody lub medale zostały przedstawione na etykiecie, producenci konkurencyjnych win mogą sprzeciwić się zezwoleniu na używanie takich oznakowań, jeżeli nagrody lub medale zostały przyznane w wyniku konkursu, który odbył się bez zgody właściwych władz krajowych lub na podstawie nieobiektywnej lub dyskryminacyjnej procedury.

21 Na zadane pytanie należy w konsekwencji odpowiedzieć, że art. 21 rozporządzenia nr 753/2002 powinien być interpretowany w ten sposób, że uczestnicy lub potencjalni uczestnicy konkursu w sektorze wina nie mogą zakwestionować na podstawie tego przepisu zasad organizacji takiego konkursu, a w szczególności zasad ustalania opłaty z tytułu udziału w nim.

W przedmiocie pytania drugiego

22 Mając na uwadze odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze, pytanie drugie stało się bezprzedmiotowe i nie ma potrzeby udzielania na nie odpowiedzi.

W przedmiocie kosztów

23 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 21 rozporządzenia Komisji (WE) nr 753/2002 z dnia 29 kwietnia 2002 r. ustanawiającego niektóre zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1493/1999 odnośnie [do] opisu, oznaczania, prezentacji i ochrony niektórych produktów sektora wina powinien być interpretowany w ten**

sposób, że uczestnicy lub potencjalni uczestnicy konkursu w sektorze wina nie mogą zakwestionować na podstawie tego przepisu zasad organizacji takiego konkursu, a w szczególności zasad ustalania opłaty z tytułu udziału w nim.

Podpisy